

Στην πρότασή που ακολουθεί λαμβάνουμε ως βάση το γεγονός ότι η βιβλιοθήκη μας με την ευκαιρία της διεκδίκησης νέων μεγάλων κονδυλίων, αποκτά τη δυνατότητα να εκσυγχρονίσει τις υπηρεσίες της. Σύμφωνα με την εξέλιξη της τεχνολογίας δεν θα μπορούσαμε, σχεδιάζοντας το μέλλον της βιβλιοθήκης, παρά να προτείνουμε μια πιθανή «ψηφιοποίησή» της.

Σε αυτό το σημείο να διευκρινίσουμε τι εννοούμε με τον όρο «ψηφιακή βιβλιοθήκη». Αν και αυτή τη στιγμή χρησιμοποιούμε αυτοματοποιημένα συστήματα στη βιβλιοθήκη μας για την συγκέντρωση, φύλαξη, διατήρηση, περιφρούρηση, οργάνωση και διάθεση του υλικού μας, η ψηφιακή βιβλιοθήκη είναι κάτι διαφορετικό. Είναι σημαντική η κατανόηση του ότι έχει να κάνει βασικά :

- με την συγκέντρωση των πληροφοριών σε ψηφιακά μέσα υψηλής ποιότητας
- με την οργάνωση και επεξεργασία αυτού του υλικού
- με την αξιοποίηση των νέων δυνατοτήτων για να παρέχουμε πιο εύκολη πρόσβαση σε αυτό στους χρήστες με καθοδηγήσεις και αναφορές για την αναζήτησή τους.
- με αληθινή πλοήγηση υπερκειμένου
- με πλούσια μορφοποίηση των τεκμηρίων

Τώρα θα δούμε με ποιο τρόπο πιθανώς να υλοποιηθούν τα παραπάνω χαρακτηριστικά στο περιβάλλον της ψηφιακής βιβλιοθήκης που θέλουμε να δημιουργήσουμε στο χώρο μας, σταθερά λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων οικονομικών δυνατοτήτων, του απαιτούμενου χρόνου κατά κάποια δυνατή προσέγγιση και των υπαλλήλων που θα αναλάβουν την ευθύνη.

Απευθυνόμαστε σε προμηθευτή για ένα σύστημα αυτοματοποίησης (Integrated Library System, ILS) που να υποστηρίζει όμως και υλικό διαφορετικής των βιβλίων μορφής, και κυρίως τα «ψηφιακά αντικείμενα» που θα έχουμε στη βιβλιοθήκη. Για αυτό ίσως να πρέπει να αλλάξουμε το υπάρχον ADVANCE της Geac. Υπολογιστές σύνδεσης client-server (εξυπηρετούμενου-εξυπηρετητή) θα συνεχίσουν να υποστηρίζουν τις ανάγκες του καταλόγου μας, με την προϋπόθεση ότι η βιβλιοθήκη θα συνδεθεί και στο Internet.

Ο server μπορεί να έχει το λειτουργικό πρόγραμμα UNIX, λόγω των τεράστιων δυνατοτήτων εγκατάστασης επιμέρους προγραμμάτων που προσφέρει. Παράλληλα ο UNIX server είναι ένας Internet server που μπορεί να υποστηρίζει και το τοπικό δίκτυο στο οποίο είμαστε συνδεδεμένοι. Εδώ να σημειώσουμε ότι ένας από τους client υπολογιστές της βιβλιοθήκης μπορεί να είναι Macintosh της Apple, με εγκατεστημένο το AppleTalk, το οποίο αποτελεί λογισμικό και υλικό τοπικής δικτύωσης, για την εξειδικευμένη επικοινωνία μας με οργανισμούς παρεμφερούς υλικού (εταιρίες γραφικών τεχνών κλπ).

Βασικό κριτήριο για την επιλογή ILS είναι η επεκτασιμότητα, η 'ανοικτότητα', το να είναι παραμετροποίσιμα, και η αποτελεσματικότερη και ομαλότερη σύνδεση των διαφορετικών συστατικών της βιβλιοθήκης που πρέπει να λειτουργούν όλα μαζί.

Στη συνέχεια η εισαγωγή των δεδομένων γίνεται με τη χρήση ψηφιακών μέσων σε μια βάση δεδομένων (DBMS) για συλλογή πολυμέσων όπως η MediaAsset2.0 της Mediaway, η οποία επιτρέπει πρόσβαση σε πλήρες κείμενο και κυρίως δεδομένα αποθηκεύονται και μεταφέρονται σε συμπλεσμένη μορφή για εξοικονόμηση ταχύτητας. Για τα βιβλιογραφικά (μετα-)δεδομένα χρησιμοποιούμε το MARC21, το οποίο ισχύει και για το μη βιβλιογραφικό υλικό μας. Για την κωδικοποίηση όλων των διαφορετικών δεδομένων στο σύστημά μας βασιζόμαστε στο Unicode (16-Bit) γιατί είναι απλό, πλήρες, και υιοθετείται ευρέως.

Το υλικό της συλλογής που έχει τη μορφή κειμένου πρέπει να σαρωθεί από αντίστοιχα έγχρωμα μηχανήματα (scanners). Για να εξαχθούν πληροφορίες από τα κείμενα το λογισμικό OCR (Optical Character Recognition) πρέπει να είναι εγκατεστημένο στο σύστημά μας. Το ,